

Møtebok for Øyer fjellstyre

Møtedato: 16.06.2021

Sak nr: 51/21

Dokument: 21/24 - 4

Arkiv: F-422

Søknad om utvidelse og restaurering av seterhus. Klagebehandling.

Saksdokumenter vedlagt møteinnkallingen:

- Brev datert 06.05.2021 fra Berit og Geir Langset.
- Søknad om utvisning av seterløkke 21. mars 1949.
- Søknad om utvidelse av seterløkke 18.09.1961.
- Registrering av seter og dyrkingsjord på statens grunn 14.08.1969. Direktoratet for statens skoger.
- Register over seter og dyrkingsjord 02.10.1974. Gudbrandsdal skogforvaltning.
- Sak 28/05. Søknad om fritidsfeste.

Bakgrunn:

Langset er eier av Bakkestugua gnr. 114 bnr. 2. Til garden ligger utvist seterlykkje med fnr. 422 på Slåa, sør for Nordre Vesleseter. Ifølge gårdskart fra NIBIO er parsellen 39,8 daa, hvorav 32,1 daa fulldyrket. I tilknytning til lykkja ligger det ei bu som ifølge seterregisteret er på 35 m² og et uthus på 16 m².

Langset har planer om å gå til innkjøp av skotsk høylandsfe til oppdrett og småskala kjøttproduksjon. I den forbindelse søkes det om utvidelse og restaurering av seterhuset til en høyere standard og kvalitet, for å kunne benytte dette i større grad ved tilsyn av kjøttfeet.

Langset søkte i brev av 22.02.2021 om tilbygg på totalt 23,9 m² fordelt på 18,6 m² oppholdsrom og 5,3 m² inngangsparti.

Fjellstyret fattet 28.04.2021, sak 33/21, følgende enstemmig vedtak:

- 1. Fjellstyret slår fast at feste nr. 422 er en dyrkingsparsell, og at huset tilknyttet parsellen er ei kvilebu.*
- 2. Fjellstyret gjør oppmerksom på reglene i fjellov og seterforskrift. Dersom parsellen ikke har vært i bruk på 5 år faller den automatisk i det fri, og kan bli vist ut til annet gardsbruk. Kvilebua skal da enten følge med eller fjernes.*
- 3. Med dette som forbehold har ikke fjellstyret noen innvendinger mot at det utføres vanlig vedlikehold på bua.*
- 4. Søknad om utvidelse av kvilebua imøtekommes ikke. Begrunnelsen er at parsellen ifølge søkers egne opplysninger per nå ikke er «i bruk», og at bua allerede er på nivå med det som normalt blir tillatt som kvilebu.*
- 5. Hjemmelen for vedtaket er seterforskriftens § 25.*
- 6. Dette vedtaket kan påklages i medhold av forvaltningslovens kap VI. Klagen må framsettes skriftlig, den må være begrunnet og angi hvilke endringer som ønskes i vedtaket. Frist for å klage er 3 uker fra kunngjøring av vedtaket.*

I brev av 06.05.2021 klager Langset på fjellstyrets vedtak, da de mener at bygningsmassen på feste nr. 422 er seter. Det vises til utvisningen av seter 09.10.1951, og at det ikke foreligger noe vedtak om at denne er omgjort til dyrkingsparsell med kvilebu senere.

Det vises videre til fjelloven § 18, at den utviste seter skal tas i bruk innen 5 år i samsvar med opplysninger gitt i søknaden. Langset mener dette ble oppfylt.

Det vises også til at det i fjelloven eller seterforskriften ikke står noe om at det må oppføres fjøs for at det skal regnes som at seter er tatt i bruk.

Det bes om at fjellstyret behandler saken på nytt til et annet resultat.

Vurdering:

Det oppfattes i denne saken som det klages på statusen på arealet til fnr. 422. Ved utvisning av seter i 1951 var det fjelloven av 1920 som gjaldt. Det var kun mulighet til å vise ut seter til søker som ville drive tradisjonell seterdrift, altså melkeproduksjon, på setra. Senere ble behovskravet i fjelloven nærmere presisert gjennom seterforskriften og rundskriv M-1/2016. I innledningen i rundskrivet går det fram at det først i 2007 ble lempet på kravet om melkeproduksjon ved utvisning av seter. I merknadene til seterforskriftens § 6 presiseres det imidlertid at behov for husvære for tilsyn med beitedyr, slipp om våren og samling om høsten, alene ikke er grunnlag for å få utvist seter.

Av vedlagt dokumentasjon fra fjellstyrets arkiver er det på det rene at det ble utvist seterløkke i 1951, som senere ble godkjent utvidet i 1963. Opprinnelsen til eksisterende hus er ukjent, men i registrering av setrer og dyrkingsjord utført av Direktoratet for statens skoger i 14.08.1969 er det oppført ei hytte og et uthus, med samme grunnflate som i dag. Seterløkka hadde status som dyrkingsjord. Det samme er tilfelle i Gudbrandsdal skogforvaltning sitt register datert 02.10.1974.

Det at det aldri ble satt opp noe fjøs og drevet melkeproduksjon, må være bakgrunnen for at den utviste setra har status som dyrkingsjord i alle senere registreringer. Hjemmelen for dette i fjelloven av 1920, var § 19, siste ledd: *Er ikke seteren tatt i bruk som seter innen 5 år etter utvisningen, faller den igjen i det fri.* I motsetning til dagens fjellov og seterforskrift, ser det ikke ut til at det tidligere måtte fattes et vedtak om at retten hadde falt bort. Det kan være årsaken til at det ikke er funnet noe eget vedtak på at setra fikk status som dyrkingsjord.

Tidligere eier av Bakkestugua vurderte garden solgt i 2005, og søkte om fritidsfeste på husene på feste nr. 422 (se vedlagt sak 28/05). Det vises også der til status som dyrkingsparsell med kvilebu og uthus.

Det er flere andre eksempler på at utviste setre hvor det ikke ble satt opp fjøs, har fått status som dyrkingsparseller med kvilebuer. Det gjelder både fra den tiden Statskog hadde avgjørelsesmyndighet, og etter at fjellstyret tok over denne myndigheten i 2009.

Saksbehandler anbefaler at fjellstyret opprettholder sitt vedtak, med nærmere begrunnelse for dette. I sak 33/21 ble det gjort en vurdering av søknaden om utvidelse og restaurering av kvilebua. Søknad om utvidelse ble ikke godkjent. Begrunnelsen var at parsellen ifølge søkers egne opplysninger per nå ikke er «i bruk», og at bua allerede er på nivå med det som normalt blir tillatt som kvilebu. Det ble vist til at hjemmelen for vedtaket er seterforskriftens § 25. Kvilebuer omhandles ikke direkte i seterforskriften, så saksbehandler er derfor usikker på om

det var rett henvisning. Bakgrunnen for pkt. 3 og 4 i vedtaket er i alle fall at en har sammenlignet situasjonen med seterforskriftens § 11, *Om hus på seter som ikke er i bruk og ikke er fallen i det fri*, at man har en rett til å vedlikeholde husene.

Forslag til vedtak:

Fjellstyret viser til klage fra Berit og Geir Langset. Klagen tas ikke til følge.

1. Fjellstyret slår fast at feste nr. 422 er en dyrkingsparsell, og at huset tilknyttet parsellen er ei kvilebu. Begrunnelsen er at setra aldri ble tatt i bruk med fjøs og tradisjonell seterdrift, som inntil 2007 var en forutsetning for å få utvist seter.
2. Fjellstyret gjør oppmerksom på reglene i fjellov og seterforskrift. Dersom parsellen ikke har vært i bruk på 5 år faller den automatisk i det fri, og kan bli vist ut til annet gardsbruk. Kvilebua skal da enten følge med eller fjernes.
3. Med dette som forbehold har ikke fjellstyret noen innvendinger mot at det utføres vanlig vedlikehold på bua.
4. Søknad om utvidelse av kvilebua imøtekommes ikke. Begrunnelsen er at parsellen ifølge søkers egne opplysninger per nå ikke er «i bruk», og at bua allerede er på nivå med det som normalt blir tillatt som kvilebu.

Vedtak:

Enstemmig vedtatt som foreslått.

Utskrift av møteboka er sendt til:

Berit og Geir Langset
Statskog